

ÁRA 1500 KORONA

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 42. szám.

Vasárnap, október 17.

Nem kurzus!

A katolikus magyarság bensőséges ünnepsorozattal tett vallomást hitéről. A katolikus nagygyűlések úgy folytak le, amint azt a kereszténység fensége megkívánja. Prohászka püspök és Vass József helyettes miniszterelnök beszédei emelkednek ki a nagyszerű seregszemléből, melyet az assisi szent szellemének áldoztak. Ebben a két beszédben a katolikus egyház rátalált a kereszténység eredeti hivatására. Prohászka és Vass a szegény emberek nyomorára hívták föl a figyelmet. Prohászka ostromozta a szociáldemokráciát, amely a legnagyobb megtagadása Krisztus hitének, de védelmébe vette a vagyontalan munkásnépet. Azt hirdette, hogy

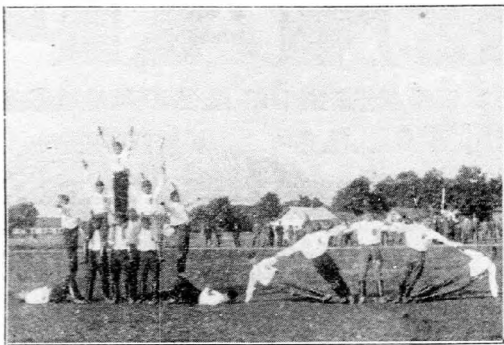
meg kell szüntetni a ninstelenséget. Támadta a kapitalizmust, a tőkeuralmat, mely sokszor mostohán bánik a vagyontalan keresztény emberrel. Vass József élesen vágta az élvezetekben tobzódó gazdagságot, mely nem törődik a szegénységgel. A paloták mellett levő nyomort meg kell látni.

Mindkét apostoli szónokból a nagy assisi szent, szent Ferenc beszélt, aki a szegénységet gyakorolva, első hirdetője volt a nyomor elleni harcnak.

Ma, mikor bizonyos körökben annyira szeretnék, hogy a két keresztény egyház, a katolikus és a protestáns összevessen, hogy a kettő harcából a harmadik húzzon hasznot, jól esett hallani ennek a két apostoli léleknek a hatalmas szózatát.

Magyarruhás leányok csoportja a biharnagybajomi leveleveversenyen.

Kép a biharnagybajomi leventeversenyről.
Szerep község csapatának szabadgyakorlatai.

Mi, keresztények, a politikában is fogjunk össze. Lássuk meg a nyomort, mely ép keresztény testvéreink között pusztít. Nem a zsidó eredetű szociáldemokrácia, hanem Krisztus hite fogja megszüntetni a nyomorúságot: a krisztusi szeretet alapján.

A katolikus és protestáns keresztényeknek ott a helyük a politikában is, ahova Vass József hívta őket, ott, ahol tűzhelyeket, kislakásokat építenek a «nincstelenek», hogy ne legyenek proletárok. Nem a tagadás, nem az izgatás, hanem az alkotás, a segítség a szegény emberek igazi pártja. A kereszténységben találjuk föl egymást!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Csupa találgatás, csupa kérdezősködés! Ki lesz az új belügyminiszter? Mivel Rakovszky Iván lemondása folytán megüresedett a legfontosabb miniszteri szék, mindenkit az érdekel, hogy ki lesz az utód? A nagy érdeklődésnek pedig az a nyitja, hogy az új választások idején ennek az elkövetkezendő új miniszternek lesz igen nagy befolyása. De nemcsak a találgatás nagy, a tülekedés is. Nevek ropennek a levegőbe, viszi a szél szárnya, a sajtó hírharangja s a nevek mögött — tisztelet a kivételeknek — a legtöbbször kis törtető csoportok túlfutott érvényesülési vágya lobog. Ki lesz az új belügyminiszter? Senki se tudja, egyedül egy ember, a miniszterelnök. Mi nem is a nevét keressük az új nagyúrunk, de a magyar nép millióinak nevében azt várjuk, hogy az lesz, akiben a legtöbb a jóakarát, legtöbb a tehetség a közjó munkálására, aki leginkább alkalmas felfogni azt a sok panaszt, kivánságot, fájdalmat, mely orvoslásra vár, mely ott van a lelkek mélyén, aki a közigazgatás minden egyes tényezőjét rászorítja annak az igazságnak felismerésére, hogy

a néppel szeretettel, megértéssel kell bänni, hogy a nép a közigazgatási tisztviselőben gondos vezetőjét s nem pandurját kell, hogy megtalálja.

Ha ilyen embert fog a miniszterelnök úr a belügyek élére állítani, akkor azt szívesen és örömmel fogjuk üdvözölni, bárkinek hívják s bárhonnét jön.

Sok szó esik az új választásokról is! Nem közömbös ez sem az ország, sem az egyének szempontjából. A korteskedés már most folyik. Az akarnokok megkezdték már a talaj

előkészítését. Ócsárolják az eddigieket, kormányt, többségi pártot egyaránt, mert a régi szokás szerint így lehet félrevezetni az embereket. Megkezdik a képviselővé válni akarók a kilencelést, demokraták, ha a nép között vannak, dörgölőznek, ha nagyurakkal kerülnek össze. Futnak a nép kegye s a hatalmasok vállvergetése után. Összejöveleknél, társaságokban arról folyik a szó, ki lesz a népkégy szerencsés birtokosa. Egy ilyen alkalommal hangzott el egy igen értékes férfinak a következő jellemző mondanása: «Ha azt kérdezik tőlem, elfogadnák-e képviselőjelöltséget a X. kerületben, így felelnék: mivel nem tudnék többet elérni, mint a mostani képviselő, mivel tudom, hogy ő a legodaadóbban szolgálja kerülete s annak közönsége érdekeit, haborás nélkül felelném: Jellemtelenségnek tartanám az ellene való harcot!» Igazán, érdemes volna ezt a mondatot sokszorosítani s lelkiismereti kérdésvé tenni minden képviselőre pályázónak s minden választó polgárnak.

Egyébként pedig, hogy a választások mikor lesznek, ezt is csak egy ember tudja, a miniszterelnök, ő pedig nem nyilatkozott még erre nézve.

Kár a választások emlegetésével izgatni a közvéleményt, de még nagyobb kár a korteskedéssel, a hazabeszéléssel megakadályozni a nyugodt, komoly munkát. A mostani képviselők dolgozzanak az ország s kerületük érdekében, a képviselővé lenni akarók meg mostani hatáskörükben igyekezzenek érdemet szerezni, hogy a nép bizalmát ennek alapján kérhessék.

Beszélnék a kormány újjálakításáról.

Menesztenek egyes minisztereket s találgatják, hogy ki jön majd a helyükre. Mindez azt mutatja, hogy az embereknek nincs dolguk, hogy ráérnek talányok megfejtésével foglalkozni. No, ha együtt lesz a nemzetgyűlés, ha megkezdí tanácskozásait, ez is megszűnik, mert a napi események elég alkalmat adnak a velük való foglalkozásra s az újságíróknak sem kell az ujjukból szopni szenzációkat, hogy legyen mivel megtölteni az újságot. Mert bizony mindaz, amit most össze-vissza firkálnak a politikáról, nem egyéb, mint ujjukból szopott kitalálás, mende-monda.

A szigorúan vett igazság: semmi újság a politikában.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A boldog Ausztriában, melyről a mi külföldet imádó honfitársaink irigykedve szoktak beszélni, bajok vannak megint. A tisztviselők sztrájkjal fenyegetőznek, ha nem javítják a fizetésüket. Ez is a demokrácia áldása, ezt is a nyugatról származó szocializmus szülte. Csak a szocializmus által boldogított országokban lehet az, hogy az egyes társadalmi osztályok nem törődnek az összesség érdekeivel, hanem a maguk érdekét fölébe helyezik a nemzet, az állam érdekeinek. Mit bánják a szocializmustól felvilágosított egyedek, ha a többi társadalmi osztály tönkre is megy a terhek alatt, csak ők maguk jól éljenek. Az osztrák tisztviselők bizony nem esnek kétségbe, ha az osztrák adózó tömegek megszakadnak is, ők sztrájkolnak, hogy emeljék a fizetésüket. Vajjon ha nálunk is a boldog Ausztria példájára, a szent demokrácia diadalára ilyen állapotokat szülne egy esetleges szocialista uralom, mit szólnának hozzá a magyar adózók? Jó lesz résen lenni a választó polgárságnak, mert a mézes szavakban ajánlatott liberális-demokrata-szocialista programot ezt rejti magában. Jó lesz megmondolni, hogy szabad-e a tüzrel játszani. Különben a Ramek-kormány helyzete teljesen megingott s csak rövid idő kérdése, hogy ismét Seipel vegye kezébe az ausztrai ügyek vezetését. Voltakép csak azt várjuk, hogy a Zentralbank ügyét tisztázzák. Egy parlamenti bizottság vizsgálja ugyanis a Zentralbanknak juttatott 600 milliárdos támogatás hátterét.

Csehországban parlamenti kormányt akarnak alakítani. Az eddigi, hivatalnok kormányhoz fűződő remények ugyanis nem valósultak meg. Nem sikerült neki a helyzetet tisztázni. A politikai pártokat nem sikerült úgy csoportosítani, hogy egy állandó kormányzást biztosító többséget hozzanak össze. Fényes bizonyítéka ez annak, hogy a nagy Csehország álma lehetetlen. Annnyiféle ellentét lett a cseh-szlovák határok között összeszerítva, hogy ennek előbb-utóbb ki kell törnie s darabokra fogja osztani ezt az államnak nevezett egyveleget.

Kongresszust tartottak az álmokok Bécsben, hogy Páneurópa, az Egyesült Európai Államok megalkossák. A legérdekesebb az, hogy erről a lehetetlen gondolatról komoly emberek komolyan tárgyaltak. Azt hiszik, hogy az amerikai Egyesült-Államok mintájára ezt meg lehet csinálni. Milyen nagy tévedésben vannak! Az amerikai Egyesült-Államok nem ezeréves történelmi országokból tevődött össze, hanem Európa kivándorlói alkották meg minden előtételektől mentesen. Hogy lehetne azonban rávenni az angolt, a franciát, a németet, a magyart, hogy megfeleldkezve dicső multjáról, beolvadjon egy olyan közösségbe, mely mind ezt elnyeli s hogy lehet azt elképzelni, hogy ilyen államközösségben a kis nemzetek fenn tudják tartani önállóságukat, nemzeti jellegüket. Páneurópa gondolata éppen olyan álmom marad, mint az örök béke! A kettő együtt még talán meglehetne, de külön-külön elképzelhetetlen.

Ninetics, a szerb külügyminiszter a magyar-jugoszláv barátkozásról így nyilatkozott: «Magyarországot illetően tagadhatalatlan, hogy a köztünk levő viszony napról-napra kedvezőbben alakul és bizonyos vagyonk abban, hogy ez a barátság egyik nép lelkiületében sem fog ellenzésre találni! A két nép állandó érintkezése és kapcsolatai kedvező alapot fognak teremteni a barátság politikájára számára!» Megnyugvással fogadjuk el ezt a nyilatkozatot, mert azt mutatja, hogy remény van arra, hogy a barátság mellett jogos érdekeink is elismertetnek.

Oroszországban nagy belső harc folyik a hatalomért. Hogy milyen erős az ellenzéke a kommunista hatalomnak, mi sem jellemzőbb, mint az, hogy szeptember hó folyamán száz-

negyvennégy merényletet követtek el a szovjet vezetőemberei ellen, amelyből hatvannyolc halállal, huszonkilenc eset súlyos sebesüléssel végződött. A merénylők közül 67-et kivégeztek. Jellemző számok a kommunizmus népszerűségére és a demokrácia népet boldogító voltára.

A «Financial News», egyik nagyon tekintélyes angol pénzügyi lap cikket közöl Magyarország pénzügyi és politikai viszonyairól. A cikket Arthur Saeter írta, aki tagja volt a magyar pénzügyi újjáépítési tervet kidolgozó népszövetségi bizottságnak. Nagyon érdekesek a cikk megállapításai. «A magyar korona stabil. A Nemzeti Bank aranyfedezete 55%, holott az alapszabályok csak 20%-ot írnak elő. A mezőgazdaság kielégítő módon fejlődik. A gazdasági fejlődés előfeltétele a politikai állandóság. Ez Magyarországon megvan, mert Bethlen István a maga államférfii képességeivel még a legnehezebb időkben is biztosítani tudta Magyarország részére a külföld meleg érdeklődését. Magyarországgal szemben a külföld bízalma folyton fokozódik s ennek egyik legbeszédesebb jele az, hogy a népszövetségi kölcsön 88-as árfolyamról 100-as árfolyam fölé emelkedett!»

Sípőz Jenő dr.,
Budapest új polgármestere.
(Goszletli fényképe.)

MEZŐGAZDASÁG

A műtrágyákról.

Írta: Fintha Miklós.

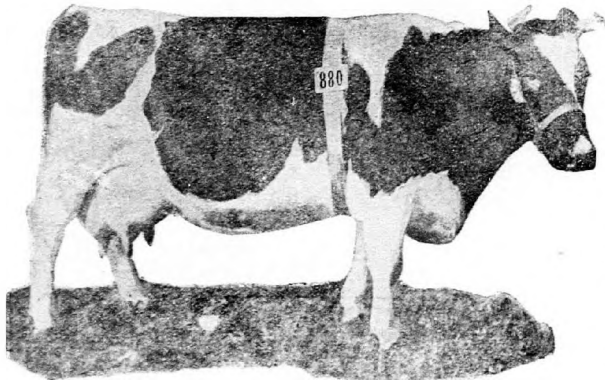
II.

Ezidőszertint igen sokféle műtrágya van a közforgalomban, amelyek közül a szuperfoszfát, a thomaszalak, a chilisalétrom, a kénsvavas ammóniák, a 40%-os káliós és a méznitrogén a közismertebbek. Ezek közül a szuperfoszfát az, amelyik a legnagyobb figyelemre méltatandó, mert a tapasztalás azt mutatja, hogy ez úgyszólván minden talajon és csaknem minden növény alá eredménnyel használható, annak termésköszelő hatása el nem marad még akkor sem, ha a többi műtrágyaféleségeknél okvetlenül szükséges előzetes kísérletek megejtését mellőzzük is. Ennek oka abban rejlik, hogy hazánkban minden talaj többé-kevésbé foszforzegény, mert az évszázadokon keresztül folytatott forszírozott gabonatermelés igen sok foszfortartalmú tápanyagot vont ki a termőtalajból, aminek egészben való pótlása még azoknak a gazdáknak nem sikerül műtrágya nélkül, akik mindig legelőndő istállótrágyát alkalmaznak, mert az istállótrágya foszfortartalma aránylag csekély. A szuperfoszfát szürke, száraz porserű anyag, mely utóbbi fontos az egyenletes elszórási érdekében. Kat. holdanként 160—200 mm-t szórunk ki belőle. A fentebb említett oknál fogva minden talajra és növény alá alkalmas ugyan, de különösen meghálálja a búza, rozs és a dohány. Elszórása épügy, mint a többi műtrágyaké történetik géppel és kézzel. A gépi munka tökéletesebb, mert egyenletesebben szórja szét. Különféle műtrágyaszórók vannak, így kézi és fogatos erőre szerkesztettek, sőt vetőgéppel kombináltak is. A műtrágyaszórók ma még olcsóknak nem mondhatók s így az olyan kisgazda, aki azok beszerzésére nem képes, kézzel szórja el. Aki jól tud kézzel vetni, annak a műtrágya kiszórása sem lesz nehéz. E célra szélesesedő idő

A Batthyány-örökmécses,
melyet október hó 6-án lepleztek le a fővárosban.

választandó s tekintve, hogy a műtrágyák maróanyagot tartalmaznak, rossz ruhát, keztyűt és védőszemüveget használjunk. Alászántani a szuperfoszfátot összel szózták és pedig középmelegen. Ha valamely oknál fogva összel nem szántanánk le, úgy tavasszal a vetőszántással takarjuk alá. Ezen eljárás annyiban mondható kockázatosnak, hogy ha száraz tavaszunk van, nem kapván a szuperfoszfát elegendő nedvességét, nem oldódik fel s így a várt hatás elmarad. Dohány alá szózták ültetésekor alkalmazni oldott állapotban is, amikor a palánta fészéket locsolják be a feloldott szuperfoszfáttal. Ez helyes eljárás ugyan, de csak gyakorlott gazda végezheti, mert az igen koncentrált oldat könnyen kiegészítheti a gyenge palántát. Egy mm szuperfoszfát ára 129.600 korona* s ha tudjuk, hogy ezzel szemben — nem is említve a következő évi útbahatásból eredő hasznot — minden mm, amit kiszórunk, dohánynál körülbelül két, búzánál és rozs nál pedig egy mm terméshozadékot eredményez, úgy használata mindenesetre indokoltnak bizonyul. A *thomassalak* szintén foszfortartalmú trágya, jóllehet sokkal olcsóbb, mint a szuperfoszfát, még sincs úgy elterjedve, aminek oka egyrészt az, hogy több kell belőle, mint abból (4—5 mm kh.-ként) s így az olcsósága csak relatív, másrészt inkább olyan növények alá való, amit műtrágyázni nem igen, vagy csak ritkán szóztak. Így a lőhere, lucerna, réti és legelő hálalják meg. Kiszórni csak összel lehet,

Kelefríz tehén.

mert igen lassan oldódik. Sekélyen szántandó alá. A *chilisalétromot* felsőtrágyaként alkalmazzuk, vagyis tavasszal a zsege vetésekre szórjuk ki, hogy fejlődésüket sietessük. Rendesen 30—50 kg-ot szórunk ki belőle kat. holdanként.

Gazdáink idegenkednek tőle, egyrészt, mert olcsónak nem mondható (ára mm-ként 550.000 korona), tekintve azonban, hogy kevés kell belőle, ez csak látszólagos magas ár; az idegenkedés másik oka pedig az, hogy rendszeren tévesen alkalmazzák, vagyis anélkül, hogy összel más megfelelő műtrágyával megtrágyázták volna a talajt (így szuperfoszfát, Thomassalak stb.), így természetesen nem tapasztalhatják a jó hatását, mert a chilisalétróm kifejezetten fejtrágya, tehát csak megfelelő táperőben lévő talajon használható eredményesen, amikor is látszólagosan magas ára kamatatosan megtérül. A *kénsavas ammóniák* lassú hatású nitrogéntartalmú trágya. Ára mm-ként 500.000 korona. Kiszórhatjuk összel is, de tavasszal fejtrágyául is használatos, különösen nedves homoktalajon vált be kitűnően, de kötött talajokon is eredményesen alkalmazható. Kat. holdanként 70—80 kg-ot szórunk el belőle. Elszórás után fogsalással takarjuk alá. Mivel azt tapasztalták hogy az őszi kiszórásnál sok nitrogén vész el, szózták kétszerre, vagyis felét összel és a másik felét tavasz-

szal kiszórni. Mint fejtrágyát rendszeren a fűfeléknél alkalmazták. Úgy ennél, mint általában minden nitrogéntartalmú műtrágyánál ügyeljünk, hogy túlsókat ne szórjunk ki belőle, mert a kelleténél nagyobb adagolással a kívánt cél ellenkezőjét érjük el. Színe szennyeszöldsé, ha azonban vöröses lenne, akkor ne fogadjuk el, mert az ilyen a talajra káros behatást gyakorol. A jó mézsnitrogénnek nemcsak terméshozadékot hatása van, de a talajt is javítja, porhanyóvá teszi. A kálitrágyák közül legaltalanosabban használatos a *40%-os kálsó*. Kötöttebb talajokon csak minimális jelentőséggel bír, de homok- és tőzegtalajokon, különösen répa, burgonya és árpa alá szórva meghalálja a gazda költségét és fáradságát. Őszi alá vetés előtt, a tavaszki alá pedig összel, vagy télen szórjuk ki, kat. holdanként 70—140 kg-ot, utána pedig sekélyen alászántjuk. Ára mm-ként 175.000 korona.

A műtrágyákát célszerű nagyobb tételben vásárolni; egyrészt, mert így olcsóbban jutunk hozzá, másrészt, mert nagy tételben egyenesen a gyárból szerezhetjük azt be s nem vagyunk kitéve annak, hogy hamisított, értéktelen árut kapunk.

Tendők a téli bekötés előtt. Gazdaembernek mindenkörön nagy gondot okozott az ősz beállta, a nedvesebb idő beköszöntése. Gondot okozott mindenkörön a téli istállóztatás megkezdése, mert hisz ez fokozottabb takarmányozást, fokozottabb ápolást, gondozást jelentett, ami pedig sokszor igen nagy nehézségekkel jár, különösen takarmányszűk esztendőknél. Az állat a téli istállózás alatt gyengébb takarmányozás mellett, de sok esetben enélkül is, jobban kromlik, kevesebb a termelése. Az állandó zárt levegő megbénítja anyagcserejét, nyomasztólag hat az állat idegrendszerére, fogékonyabbá teszi a betegségekkel és külső behatásokkal szemben, úgy hogy egy teletetés alatt sok minden érheti azt a gazdát, meg tetemes kárt okozhat neki. Igen sok esetben nagyon is meginylik az állatok, különösen hirtelen átmenet nélkül történt istállózásnál azt, hogy nem járhatnak már többet lefelé, nincs meg a kellő és megszokott mozgás. Mindezeket az eshetőségeket a józan gazdának, állattenyésztőnek, állattartónak körültekintéssel meg kell előzni és a téli istállóztatást megfelelő gondossággal elő kell készíteni. A legfontosabb teendő már állattenyésztési szempontból is az, hogy a gazda, a tenyésztő megfelelő szemlélet tartson az istállózás megkezdése előtt állatai felett és csak azokat istállózza, melyek biztosítottak nyujtanak arra nézve, hogy az istállóztatás kifogják bírni. Megfelelő selejtezt kell eszközölni. Feltehetően feljavítandók és értékesítendők azok az állatok, melyek fajta-jelleg szempontjából, termelés, munkateljesítmény, hasznosítás és egészségügyi szempontból kifogás alá esnek. Ezeket ki kell selejtezni és csak a legjavát megahygni, már gazdasági szempontból is, nehogy oly állatokkal etessük fel az amúgy is szűkös és drága takarmányt, melyek azt sehogyan sem értekesítik, vagy csak rosszul értekesítik. A selejtezés után megmaradt mindenképpen kifogásalan állatok azután a fennmaradó takarmányt jobban fogadják életemi úgy, hogy a selejtezés révén elvesztett állat darabszám kárpótolva lesz a megmaradt jöminőségű állatok termelése, hasznosítása és munkateljesítménye révén. A kisebb állomány gondosabban ápolható, jobban, tökéletesebben gondozható, jobb kondíciója folytán pedig jobb és több munkát fog teljesíteni. Beteg, svinylódó állat csak nyűg, gond, csak fölösleges takarmány-pocsékolás, sok esetben hónapokon át tartó költséges gyógykezelés. Szarvasmarháknál elsősorban kislejtezendők a gumókóros állatok, a meddők, visszazúszkók, a teljesen elapadt, nem tejezők, az idült, nehezen vagy egyáltalán nem gyógyítható betegségekben szenvedők, fertőző csirák magukban hordó, betegségetterjesztő egyedek. Nagyjában ugyanez áll a többi állattalra is. Körültekintő, szakszerű selejtezés a téli istállóztatás alapfeltétele. (Dr. K-é.)

A magyar föld varázserjét, szépségeit, a gazdatársadalom törekvéseit, életküzdelmet tárja elénk, a falu népet környező veszélyekre és a védekezés módjára mutat rá a

„FÖLDIMÁDÓK”

című érdekfeszítő regény, amely tanít, oktat egy kedves szerelmi történet keretében. A regényt **KOPLIK GYULA** a „Vasárnap” munkatársa írta, kinek soraiból a falu iránti szeretet csendül ki. A

„FÖLDIMÁDÓK”

című regényt minden magyar családnek be kell szereznie. Ára a „Vasárnap” olvasói számára 20.000 korona a portó- és csomagdíj együtt az összeg előzetes beküldése mellett. — Megrendelhető a „Vasárnap” kiadóhivatalnál, Budapest, VI., Ó-utca 10. szám. (Utánvételi díj 4000 korona.)

* A szuperfoszfátot kg. %-ként árulják, ami azt jelenti, hogy ha a szuperfoszfát 18% vízben oldható foszforsavat tartalmaz, az ilyenek ára kg. %-ként 7200 korona, ezt megszorozva 18-al, kapjuk a fentjelzett mm-kénti árat.

Keletfríz bika és tehén (képekkel.) Lapálymarhának, sokszor hollandi marhának nevezik tudvalevőleg azt a fajtát, mely Hollandiából és Északnemetországból származik, legutóbbszor fekete-tarka színű és bő tejteléséről híres. A magyar tenyésztők már a múlt században is próbálkoztak hollandi importtal. Az első kísérletek fiaskója dacára az importálási kedv nem gyengült. Ma is több gazdaság kísérletezik fríz, keletfríz, alrajnai, wilstermarschi stb. lapályver tenyésztésével. Ma már a tenyészetek több eredményt mutatnak fel, mint amit a múlt század kísérletezői értek el, mert oly bőségesen takarmányozzák állataikat, mint amilyenhez ezek szokva vannak. Mindazáltal a meghonosítás problémája — úgy látszik — még nincs megoldva. Általában azt tapasztaljuk, hogy a hazai környezetben felnevelt nemzedékek tejtermelőképessége csökken, a testtömeg kisebb, a testformák romlanak (hegedűnyak, szűk mell, csapott far, csekély izmolttság), a borjak hullékonyak, a tehénes korán elvénülnek és állókora miatt korán megszárszóké kerülnek. Valószínűleg a hosszú legeltetési idény és a tengeri klíma sokoldalúan kedvező hatása hiányzik. De reméljük, hogy mostohább természeti viszonyaink közt is sikerülni fog megfelelő módokat és eljárásokat találni azoknak, kik ezen értékes fajtáknak meghonosítására vállalkoznak. Néhány kiválóbb tenyésztőnk lapályfajta bikákat azert importált, hogy ismétlődő cséppverkesztés útján hazai pirostarkánk tejtermelőképességét növelje. Az eddigi eredmények biztatók.

Az ingyulladás a lovak lábain, még pedig épúgy az elsőknél, mint a hátulsóknál előfordulhat a szárcsont mögötti inakban. Az ingyulladásos lovak sántítanak és bizonytalanul lépnek. Az inak megduzzadnak, fájdalmasak, eleinte lágy tapintatúak, később kemény csomók észlelhetők. Többnyire külső behatások idézik elő ezt a bántalmat, így ütés vagy megerőltető ugrás, vagy futás; legkivált pedig a gyöngye, hibás állású, meredek csüdű lovak hajlamosak erre a betegségre. A gyógyítást célzó első teendő az állat pihentetése. Hevenygyulladás ellen jó szolgálatot tesz a hidegborogatás. Ha a beteg lábára magassarkú patkót veretünk, a gyulladt in nem erőltetődik úgy meg. Pár nap elteltével az ú. n. Priessnitz-féle borogatás és szeszal való ledörzsölés ajánlható, hogy a vastagodás eloszoljék és a sántaság megszűnjék. Az esetek egy részében ezen módszerek alkalmazása nem segít, a duzzanat nemcsak hogy nem lohad le, hanem teljesen megkeményedik, az in összezugorodik, megrovidul s az állat nem tudja többé a lábát szabadon használni s minduntalan megbötlik. Ez esetben csak állatorvos segíthet a bajon, bár a teljes gyógyulás még így is kétséges.

A kelkáposzta fekete rohadása. Előfordul a káposztafélék rokonságába tartozó különféle növények; különösen a kelkáposztán, karfiolon, retken, fehérrépán és a repcén. A betegséget egy baktérium okozza, melynek jelenlététől a levelek crezete megfeketedik, majd a levél megsárgul és elhal. Az erek feketedés legelőször a levélnek a felső részén: a finom ereknél szokott megjelenni és úgy húzódik fokozatosan a vastagabb erekhez a levél belseje felé. A betegség könnyen felismerhető, mert a zöld levelek a fekete erek jelen szembetűnőek szoktak lenni. A feketedés a száron felé egész a gyökérig is terjedhet, úgy hogy általa az egész növény elpusztul. Tehát a fehérrépa gyökere is áldozatul eshet, vagyis teljesen elrohadhat. E betegséget a fekete erekről feketeszerűség is nevezik. **Védkezés.** 1 Ha a fenti növények valamelyikén az említett feketeség megjelenik, úgy azoknak leveleit nyomban szedjük le, vagy pedig az egész növényt húzzuk ki és égessük el. Ezen eljárás néhány nap múlva megismétlendő. 2 Fertőzött területről vetőmagot ne szedjünk. 3 Minthogy a kórokozó baktérium a talajban él, hol három évig is életképes, azért azon a táblán, melyen a betegség fellépett, legalább három évig ne termesszük a fent felsorolt növényeket. 4 A keresztesvirágú gyomokat (vadrepce, pászortáska stb.) is szorgalmasan irtssuk, mert ezek is gazdanövényei e baktériumnak. (U. J.)

Pálínkafőző és finomító (tisztázó) üstök

bármily rendszerben raktárról kaphatók

GODRA SÁNDOR és FIA

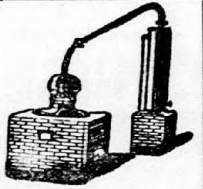
részvényes üzemből

Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. sz.

Tel.: József 78-43

Gyümölcsész beszerítő készítmények.

Árajánattal s árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

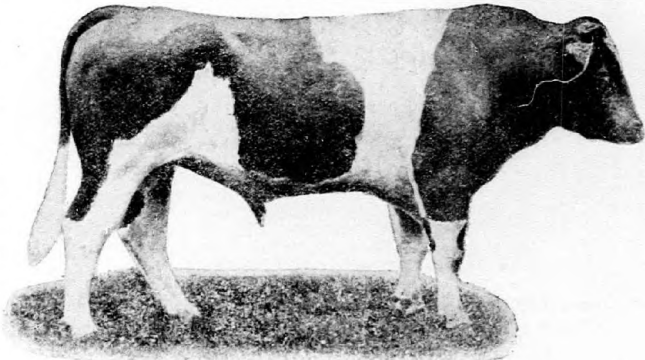

TANÁCSDÓ

Kérdés: Mi volt a búza ára 1919 októberében? (Iltó. sz. előfizető, Békés.) — **Felelet:** 200 korona. Másik kérdésére rövidesen válaszolunk.

Kérdés: 1919. év december 1-én kölcsön vett 10.000 K-nak ma mennyi az értéke? Ugyanakkor mennyi volt a búza ára? (Békés Iltó-es előfizető.) — **Felelet:** Kérdézet 10.000 K mai értéke 5.972.000. A kérdezett időben 1 q búza ára 200 K volt.

Sorsjegyzüzenetek. F. L., Kiszszentgrót. Zsófia sorsjegye az első húzáson nem nyert, az augusztusi húzást november 1-re halasztották. — Salgó. Sorsjegye nem nyert. — B. J., Csömödér. Bazilika sorsjegye nem nyert. — Ö. I., Kiszszentgrót. A tagok sorsjegyei közül Magyar Jeltalzó A 110—86. és 2550—44. számúakat 20-tól—200 papirkoronáig terjedő nyereménnyel húzták ki. Osztrák vöröskereszt 6750—14. sz. 38 papirkoronát nyert (Bécsben vehető fel!). Többi sorsjegy nem nyert. Osztrák vöröskereszt sorsjegye száma: 6298—75 azonos a magyar vöröskereszt sorsjegyszámával. Nézzem utána, bizonyosan tévedésből írta kétszer ugyanazt a számot. — K. F., Somogyhárság. Dollársorsjegy húzása csak december 20-án lesz. — **Az újságírórsorsjáték húzása.** Október hó 7-én tartották meg az újságírórsorsjáték húzást, melynek eredménye a következő: A tíz vagyon búza fönyereményt 155.751, a 12 személyes ezüstéves-készletet tokban 31.972, egy arany retikült 108.049, egy ezüst tálcát 12 líkóphárral 199.387. számú sorsjegy nyerte. 3.500.000 koro-

Keletfríz bika.

nás nyereményt a 90.979, 370.086, 3.000.000 koronást a 242.462, 2.500.000 koronást a 202.850, 170.880, 171.692, 2.000.000 koronást a 121.261, 1.800.000 koronást a 253.309, 1.500.000 koronást a 256.588, 1.000.000 koronást a 343.511, 362.378, 800.000 koronást a 11.397, 6.000.000 koronást a 118.590, 62.365, 392.005, 50.054, 500.000 koronást a 162.158, 136.064, 400.000 koronást a 173.779, 181.983, 343.806, 155.094, 26.205, 341.089, 87.076, 67.614, 12.251, 11.947, 136.925, 281.567, 49.288, 230.819, 205.027, 218.825, 278.459, 33.061. számú sorsjegyet nyertek. Ezenkívül kihúztak még 340.000, 300.000, 280.000, 270.000, 200.000 és 180.000 koronás nyereményeket. A mai sorsolással a nagyszabású újságírórsorsjáték sorsolása be is fejeződött.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

Egyesületek a Faluszövetség táborában.

Az eddig önállóan működő és sok nehézséggel küzdő gazdátársadalmi egyesületek rájöttek arra, hogy működésük csak akkor lehet eredményes, ha kapcsolatot teremtenek a Faluszövetséggel. Vasmelegében máris számos egyesület, gazdákör csatlakozott a Szövetséghez. A legutóbbi napokban a szombathelyi Gazdászövetség kétszáz, a nagycsényi Gazdászövetség százötven tagjával, a győrvári Katolikus Legényegylet és a Sárvár III. kerületi Gazdákör csatlakozott a Faluszövetséghez, megteremtve így a szoros együttműködés lehetőségét.

Jászai Mari,
legutolsó szerepében, mint az «Arany
ember» Tereza mamája.

Október 6-i gyász- ünnepély Cinkotán.

A Faluszövetség cinkotai polgári iskolája szép ünnepélyt rendezett október 6-ának emlékeztérére, melynek jelentőségét különösen emelte az a körülmény, hogy Cinkotán él a vértanú miniszterelnök Batthyány Lajos gróf leánya, *Batthyány Ilona* grófnő. A községi ipartestület nagyertermében összegyűlt szép számú közönség és a cinkotai iskolák növendékei előtt *Bene* Lajos segéd-tanfolyagos felkesz beszéde nyitotta meg az ünnepélyt, majd a polgári iskola énekkara *Hatás* András tanár vezetésével hazafias dalokat adott elő. A növendékek szavallatai után *Keszler* Károly tartott hatásos ünnepi beszédet, melyben az október 6-i gyászünnep jelentőségét méltatta, majd *Radnóti*né Bence

Erzsébet tanárnő szavalt nagy hatással. Utána a növendékek ének- és szavallatai majd befejezték be ez ünnepséget. A nagysikerű ünnepély rendezését *Biró* Gyula igazgató és *Csercsik* József tanár végezték.

Kisbérlethez jutottak a Faluszövetség egyházas és hidashollói líókjának tagjai.

Csak a nyár elején alakult meg a fenti két községben a Faluszövetség fiókja, melynek tagjai már az alakulás alkalmával mozgalmat indítottak oly irányban, hogy megfelelő kisbérlethez jussanak. A szombathelyi kirendeltség támogatásával és irányításával kezdeményezésük sikerre vezetett, mert a község határában fekvő Fülöp-majori bérletből a főbérlet köteles volt kilencvenhat katasztrális holdat a községek kisbérletre szoruló lakosainak átadni. Az egyeztető tárgyalásokat a kisbérlet részéről és megbízásából *Horváth* István, a Faluszövetség szombathelyi kirendeltségének vezetője folytatta le. 95 kg évi búzabérlet jutottak a kisbérlet egy katasztrális hold bérlethez, az elmúlt évi 160 kg-os búzabérlet szemben.

Abaujszántó és környékének kiállítása.

Október hó 3-án nyílt meg a Faluszövetség abaujszántói kulturális, ipari, mezőgazdasági és borászati kiállítása. *Boros* Dzsó dr. főszolgabíró megnyitói szavai után *Bodor* Antal dr., a Faluszövetség igazgatója ismertette a falusi kiállítások célját és jelentőségét, majd *Bajlay* Mihály dr. gazdasági főtanácsos mondott ünnepi beszédet a falvak szervezkedésének jelentőségét méltatva. *Kászonyi* Ferenc dr. tb. főszolgabíró, a rendezőbizottság elnöke, az abaujszántói kiállítás történetét s a környékbeli falvak haladásában várható eredményeit vázolta, majd *Szent-Imrey* Pál, Abauj-Torna vármegye alispánja, rövid beszéd kíséretében megnyitotta a kiállítást. Ezután a rendezők kalauzolásával a vendégek megtekintették a két iskolaépület összes terméit megtöltő kiállítási anyagot. Igen nagy feltűnést keltettek a Rákóczi- és Kossuth-relikviák, a híres vizsolyi biblia, amelyet *Károlyi* Gáspár fordított le először magyarra. Ugyancsak különös érdeklődést keltett a háziipari csoport, amelyet a falvakból fáradhatatlan agilitással öv. *Czékus* Lászlóné, özvegy *Benke* Istvánné és *Sarló* Mária szedték össze. Delután leventesverseny és levente-zászlószentes volt a községi sportpályán, este pedig a Faluszövetség propaganda filmjeit mutatták be a mozgófényképszínházban. Végül pedig a Sátorhegyen bemutatott tűzijáték fejezte be a hatalmas ünnepséget.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Vetőmagkölcsonnt kapnak a békésmegeyi árvizkárosultak.

A földművelésügyi miniszter a vészdtől, gyulai és gyulavári árvizkárosultak részére őszi vetőmag beszerzése céljából nyolcszáz millió korona állami kölcsönt folyósított igen előnyös feltételek mellett. Az összeget a megyei gazdasági felügyelő osztja ki az érdekeltek között.

Adómentes méhetező cukor kapható.

A pénzügyminisztérium a földművelésügyi minisztérium hozzájárulásával az inséges méhesládok betelelésének lehetővé tételére három vagón adómentes, denaturált kristálycukrot engedélyezett olyképen, hogy egy-egy méhesládnak legfeljebb 5 kg denaturált kristálycukor utalványozható. A minisztérium a cukor kiosztását az Országos Magyar Méhészeti Egyesületre (IX., Üllői-út 25.) bízta, ahol a rendelkeznek megfelelő megrendelő lapok 5000 korona bélyegköltés előzetes beküldése ellenében megszerzhetők. Tekintettel az előrehaladott időre, ajánlatos, hogy az igénylő méhészek megrendeléseiket minél előbb megtegyék, mert azok a beérkezés sorrendjében fognak utalványoztatni.

Lovakat vásárol a hadsereg.

A Felsőudántúli Mezőgazdasági Kamara értesíti a gazdaközönséget, hogy Fejérvármegye váli járásában, Sopron vármegye csornai járásában és Moson vármegye egész területén a m. kir. honvédtüzsérgi pótlóvázbizottság a következő minőségű lovak vásárlására kapott rendeletet: 1. tisztai és legénységi hátsólovak; 2. tüzsérgi hátsólovak, Nonius, Furioso, North Star ivadékok és egyéb angol félvérek; 3. tüzer hátsólovak. Azok a lovakéztők, akik hajlandók lovakat eladni, bővebb részleteket megtudhatnak a m. kir. honvédtüzsérgi pótlóvázbizottságánál: *Budapest, Gróf Andrássy-taktanya.*

A Kecskeméti Talajtani Intézet

most kezdte meg működését *Ráth* Árpád talajkémikus vezetése mellett. Az intézetnek az a célja, hogy megvizsgálja a beklüdtött talajmintákat és javaslatot tegyen olyan termelési irányokra és módokra, amelyek az adott viszonyok között a legjobb eredményre vezethetnek. A kecskeméti Mezőgazdasági Kamara területéről eddig kilenczvenhárom mintát küldtek be az intézethez s a vizsgálat alapján adott szakvélemény ebben az évben ezideig már tizennyolcezer hold föld gazdálkodását fogja irányítani.

Vándorméhészetek ingyenes hazaszállítása.

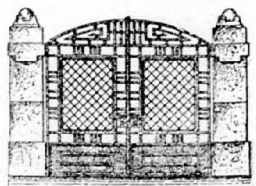
Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület május hó 1-én kelt felterjesztésére a kereskedelmi miniszter a méhlegelőkről az eredeti feladasi állomásra visszazállítandó méhekre, üres kaptárakra és egyéb méhészeti felszerelésekre az ingyenes visszazállítás kedvezményét engedélyezte. A kedvezmény október hó 30-ig érvényes. A visszazállításhoz bemutatandó az eredeti állomásról való elzállítás fuvarlevele, valamint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület igazolása, hogy a méhek valóban méhlegelőre szállítottak.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a kartellek ellen foglalt állást.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az elmúlt napokban tartotta meg igazgatóválasztmányi ülését Debrecenben. A gyűlésen *Rácz* Lajos dr., a Kamara igazgatója mutatott rá a Tiszántúli sulyos mezőgazdasági helyzetére és feltárta azokat a bajokat, amelyek orvoslása feltétlenül kívánatos. Különösen a kartellek árdiktatúrája ellen kelt ki erősebben és feltétlenül szükségesnek mondta a kartellkérdésnek törvényhozási úton olyan értelemben való rendezését, amely a fogyasztókönzésérdekeit kellő védelemben részesíti. Örömmel hallgatták a gyűlésen megjelentek azt a bejelentést is, hogy a Kamara Nyiregyházaon ötven hold kiterjedésű területen *homokjavító kísérleti telepet állított fel.* Ezután hat, hosszú éveket át hűségeseen szolgáló tiszántúli pásztorúnt tettek ki kamarai oklevéllel és jutalmazták meg őket értékes jutalomárgyakkal, majd kiosztották a földművelésügyi minisztérium munkáskitüntető okleveleit és pénzjutalmait két debreceni mezőgazdasági munkás között.

Egyszerű vagy díszes

kapuk,
kerítések.

HAIDEKKER SÁNDOR
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT 48/27.

Jászai Mari meghalt. A magyar színművészetnekjelmét újabb vesztésére van: Jászai Mari, a Nemzeti Színház örökös tagja, a világ legnagyobb tragikája, kedden, október hó 5-én Budapesten, a János-szanaszatóriumban hathónapi betegség után meghalt. Jászai Mari halála nemcsak a magyar színjátszásnak pótolhatatlan vesztése, hanem azon tűnővőben a magyar kultúrájé is, amelynek egyik legkimagaslóbb, legértékesebb alakja volt. Ép annyira megtestesítője volt a magyar Géniusznak, mint Blaha Lujza s halála ép oly betölthetetlen írt hagy maga után, mint a nemzet családjának örök eltávóása. Jászai Mari a komárommegyei Aszár községben született 1849-ben, szegény szülőköl. Küzdelmes gyermekkor után 1867-ben Székesfehérvárról kezdte meg tanulmányait a színházban, amelynek végül állomása a halhatatlanság lett. Őt esztendővel később már a Nemzeti Színház tagja, ahol a görög és francia tragédiák legemesebb nólakjait töltötte meg léttel. Nemzeti Színházi tagságának ötvenedik évfordulóján, 1922 március 12-én az egész nemzet mély hódolattal ünnepelte a Nagyszonyt, aki ezután is sokszor gyönyörködötté mindig nemes és klasszikusan tiszta művészetével. Utóljára az *Aranyember*-ben lépett fel, nemsokkal ezután elővette régi cukorbaja s Jászai Mari a János-szanaszatóriumba vonult, ahonnan most utolera a vég. Óriási tömeg s az egész nemzet gyásza kísérte el utolsó útjára Jászai Marit a Nemzeti Színház előcsarnokához, ahol pálmák, babérták és sápadt fényvel lobogó gyertyák között fekvő a halott Nagyszony koporsója. Már a kora délelőtti óráktól kezdve, valóságos népvándorlás indult meg. Sok ezer ember vonult el a ravatal előtt, hogy egy utolsó pillantással búcsúzzék el a nagy tragikától. A temetési szertartást Madarász István dr. lipótvárosi plébános végezte nagy számú papi sereglettel. A Nagyszony barna tölgyfakoporsóját a Nemzeti Színház tizenkét férfijaga vállára emelve, hozta ki az előcsarnokból s helyezte el a szabad ég alatt felállított katefalkra. Áhítatos csendben mondotta el a kormány nevében gyászbeszédét Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, majd a Nemzeti Színház igazgatója, Hevesi Sándor búcsúztatta el a nagy halottat. A színház tagjai nevében Gál Gyula mondott búcsúztatót, a Nagyszony szülőközsége Aszár község nevében pedig Komáromy Károly dr. mondta el az utolsó Istenhözadót.

Örökméces Batthyány miniszterelnök kivégzésének helyén. A magyar nemzet Batthyány Lajos gróf szelleme előtt meggyújtotta az emlékezés örökmécesét, hogy a nemzet nagy tragédiájának hirtetője s kegyeletűnknek külső jele legyen. Az örökméces azon a helyen áll, ahol a magyar alkotmányos élet első felelős miniszterelnöke mártírhalált halt 1849-ben, Budapesten, a Bátorhy-utca és Hold-utca kereszteződésénél, ahol a hírhedt *Neugebäude* állott. A kegyelet ünnepén megjelent Horthy Miklós kormányzó, a kormány, a nemzetgyűlés, a főváros s az egész hivatalos élet képviselői, a társadalmi egyesületek kiküldöttei. Ott voltak a Batthyány-család tagjai, közöttük a vértanu leánya: *Beniczkyne Batthyány* Ilona. Megjelent az ünnepségen az utolsó élő 48-as honvéd is: *Lebo* István.

Kártalanítják a volt német uralkodócsaládot. A volt német uralkodócsalád és a porosz államkormány között megegyezés jött létre a birtokkövetelés rendezése tekintetében. A megegyezés szerint a Hohenzollernnek 250 ezer hold földet kapnak. A porosz állam ezenkívül még 8–9 millió aranymárkát fog fizetni. A Hohenzollerneknek joguk van a berlini császári palotát múzeum céljaira felajánlani, de ha ezt nem teszik, a porosz állam eladhatja a palotát.

A galgahévízi hősök emléke. A napokban leplezték le ünnepélyes keretek között *Galgahévizen* a hősök emléksobrát. Az ünnepség szentmisével kezdődött. Ezután a közönség az emlékszoborhoz vonult, ahol a galgahévízi dalárda elénekelt a Himnuszt, majd pedig felolvasták *József királyi* herceg üdvözölő táviratát. A szobor leplezése után a dalárda elénekelt a magyar Hísekegyet, *Kemény Géza* plébános pedig megáldotta és megszentelte az emlékművet. Ezután a szomszédos községek és a helybeli egyesületek helyezték el koszorúikat a szoborra.

Hősi halál tíz évvel a belgrádi csata után. Verpelét község adóügyi jegyzője, *Básthy Károly* a háborúban, Belgrád bevételénél, golyót kapott a mellébe, melyet nem lehetett kiperálni. Mostanig semmi baja nem volt vele, néhány héttel ezelőtt azonban a golyó elmozdult helyéről és olyan súlyos komplikációkat okozott, hogy *Básthy Károly*, tíz évvel Belgrád bevétele után, az ott kapott golyótól *hősi halált* halt.

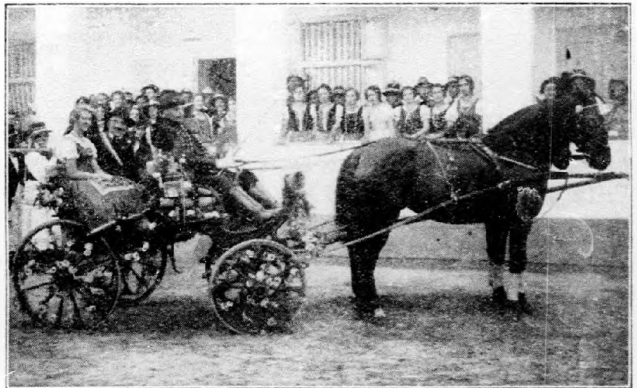
Előfizetési felhívás

Fölkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése október 15-én lejárt, hogy előfizetésüket a már megküldött befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadás álljon be.

Polónyi Dezsőt a tábla két hónapra fogházra és tíz millióra ítélte Schandl államtitkár megrágalmazásáért. Még 1922-ben a nemzetgyűlési választásokkal kapcsolatosan hírlapi vita során *Polónyi Dezső* ügyvéd azzal támadta meg *Schandl Károly* földművelésügyi államtitkárt, hogy a csongrádi választás alkalmával nem a saját pénzéből fedezte a költségeket és azt állította, bizonyítani fogja, hogy egy és más *Schandl Károly* részére miből és honnan került ki. Az államtitkár sajtóért indított *Polónyi* ellen. A bíróság a vádlott kérésére elrendelte a valóság bizonyítását. Mivel a bizonyítás nem sikerült, a bíróság *Polónyit két hónapra fogházra és tíz millió korona pénzbüntetésre ítélte*. Felebbezésben a vádlott azt hangoztatta, hogy az ügy elvült. A tábla ezen a címen fel is mentette, a Kúria azonban új tárgyalásra utasította a táblát. Az újabb tárgyaláson a királyi ítéletábla meghozta ítéletét, amely szerint az *első bíróság ítéletét helybenhagyta*.

Kegyeleti staféta-verseny. A Magyar Athlétikai Szövetség ez évben harmadizben rendezte meg október 6-án nagy staféta-versenyét a Vérmezőről a Ludovika Akadémia előtt lévő szobor, a névtelen hősök emlékezetére. Körülbelül százötven, husz-husz tagból álló csapat futott a Vérmezőről a Krisztina-körúton. Erzsébet-hídon, Kossuth Lajos-utcon, Múzeum-körúton, Kálvin-téren és Üllői-úton a cél felé. Az indulást ágyúörgés jelezte. A közönség a hosszú útvonal mentén sorfalat állva, nagy érdeklődéssel figyelte a versenyt. A célnál a díszhelyen *Augusta királyi* hercegnosony foglalt helyet. A közönség tapsaitól kísérve, érkezett meg először *Somfay Elemér* és elhelyezte a MAC babétkoszorúját a névtelen hősök sírjára. Néhány másodperc múlva befutott az MTK, a BEAC, az FTC, az MTE, a csendőrök, a Műegyetem és a Ludovika Akadémia stb. stafétájának utolsó tagja. Valamennyien letették a gyászszalagos babétkoszorút az emlékmű lépcsőjére. A lélekemelő ünnepély a Himnusz eléneklésével végződött.

Meghalt az öreg Kóczé. Csak így ismerté mindenki az öreg *Kóczé Antal*, a rikatóhegedűjű cigányprimást, aki valamikor egy nagy ország mulatós fiainak húza az édes magyar nótákat. Nagy, istenáldotta művész volt az öreg *Kóczé*, uralkodók is tapsoltak a játékanak. Temérdek aranyal csabították külföldre, de magyar szíve csak idehaza tartotta, magyar nótát s magyarnak játszott legszívesebben. Most aztán az ő hegedűje is elémült, örökre. Elment az öreg *Banda Marci* után, az égi angyalkának hegedűl. Négyzáz cigány hegedűszava sírt fel a temetésén s utolsó útjára elkísérték azok a híres zsepp asszonyok s nagy gavallérok is, akiknek annyiszor játszott *Kóczé Antal*...

Szűreti mulatság Tolnában.

A tolnai ifjúság közművelődési egyesület pompásan sikerült szűreti mulatságot rendezett, melyen résztvettek Meskó Zoltán ny. államtitkár, Klein Antal dr., Perlaky György, Weber János nemzetgyűlési képviselő és Joó Károly szerkesztő. A kocsiában Kellner Annuska mint bíróné és Heinz Frigyes mint bíró foglalnak helyet.

Levente zászlószentelés Kunágótán.

A szertartást Glattfelder Gyula püspök végezte. A zászlóánya tisztjét Urbán Péterné bárónő töltötte be (×).

(Beküldte Krivácska Imre Ferenc főoktató.)

Klebsberg Kunó gróf díszdoktorrá avatása. Szegeden a kormányzó, József főherceg és előkelő közönség jelenlétében avatták díszdoktorrá Klebsberg Kunó gróf kultuszminisztert. Székely Tibor dékán ismertette a díszdoktorrá avatás körülményeit, majd az avatandó érdemeire való tekintettel az egyetemi tanács leszállt az emelvényről, Klebsberg miniszter elé járult és kézfogással díszdoktorrá avatta. Klebsberg Kunó gróf átvéve a díszdoktori oklevelet, megköszönte a kitüntetést és beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a néptiskola és egyetem sarkköve kulturpolitikánknek.

A külföldi szállodások Mezőkövesden. A nemzetközi szállodás-kongresszus résztvevőinek egy tekintélyes csoportja vasárnap kirándulást tett Mezőkövesdre, a világhírű matyó-füvörösba. A külföldiek a legnagyobb elragadtatással gyönyörködtek a festői szépségű matyó-viseletben s egyhangulag jelentették ki, hogy sehol a külföldön nem láttak még ily színpompás, káprázatos szépségű népművészetet. Mezőkövesd vendégei természetesen igen sok millió értékű matyó-munkát vásároltak.

A békési árvíznél derekasan viselkedő katonákat kitüntette a kormányzó. A kormányzó Szegeden szemlélt tartott a helyőrség csapatai felett, majd az ezreke menő ünnepi közönség éljenzse mellett átnyújtotta a kitüntetések azoknak a tiszteknek, altiszteknek és honvédeknek, akik a Békés-bihari árvíz alkalmával kitüntettek magukat. Tizennégy tiszt és tizenegy altiszt és honvéd kapott kitüntetést.

Felakasztotta magát, mert rosszul permetezte meg a szőlőt. Vargha János sághelyi vincellér felakasztotta magát és meghalt. Tettét hir szerint azért követte el, mert a szőlőt a száraz időjárás alatt oly erősen permetezte meg, hogy az használhatatlanná vált.

Magyarországi AZOFORM r. t.
Budapest, V., Bank-utca 5.

AZOFORM az első természetes (baktérium) vetőmagoltanyag, mely rövid idő alatt az egész világon ismeretes lett. Legjobb, legegyszerűbb trágyázás, jelentősen növeli a terméshozamot. — Számos magyarországi intézet és kisgazdák által kipróbálva!

AZOFORM

rendelhető a következő őszi vetésekhez: búza, rozs, őszi borsó, őszi búkköny, szösös búkköny, bitorlere, lucernához.

Az egész ország területén képviselőket keresünk magas jutalék mellett.

Levente-zászlószentelés Kunágótán. Szeptember hó 26-án lélekemelő ünnepély volt Kunágota község és vidéke egész közönségének, amelynek legkimagaslóbb pontja a kunágotai Levente-Egyesület gyönyörű selyem nemzeti zászlójának felszentelése volt. A zászlószentelés harangszenteléssel és szentmisével volt egybekötve, amelyeket Glattfelder Gyula dr. esanádi megyéspüspök végzett. A «zászlóanya» tisztjét Urbán Péterné bárónő töltötte be. A zászlószentelés után a leventecapat felszentelt zászlójával és egész kíséretével a református templomba vonult, az ünnepélyek után az állami iskolában társas ebéd volt. A gyönyörű ünnepély megrendezésének minden dicséretét felülmúló eredménye Kelemen Mihály állami iskolai igazgató és Kuti Gyula községi főjegyző fáradságtalan munkásságainak köszönhető, kiknek hűséges segítőtársai: Kunágota lelkes tanstestülete és községi tisztviselői szeretetteljes együttműködéssel igyekeztek kivenni részüket e nemes célért való küzdelemből.

Ceglédi kisgazdák sikere a nemzetközi lovasmérkőzésen. A Margitszigeten napok óta folyó nemzetközi lovasmérkőzéseknél előkelő résztvevői és nézői előtt nagy feltűnést keltett Rudnyánszky százados vezetése alatt a ceglédi kisgazdák által magyar nemzeti viseletben lovagolt karusszal, amelyben a lovasok rendkívül nagy ügyességről tettek tanúságot páratlanul szép mutatványaikkal.

Felhívjuk azon olvasóink figyelmét, akik középiskolai tanulmányaikat rövid idő alatt óhajtkj elvégezni, a 12-ik oldalon lévő *Mogantanyolam* hirdetésre.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Iff. T. L., Nemesboldogasszonya. Képrejtvényei közül válogatunk. — Sz. I., Vezény. Válogatunk belőlük. — Iff. K. F., Matty. Jók; közlünk belőlük. — Iff. E. B., Szabadszentkirály. Versé nagyon gyönyörű próbaközlés; nem közölhető. Rejtvényei jók; sor kerül rájuk. F. A., Somlóvásárhely. Rejtvényét közölni fogjuk. — Iff. Sz. J., Lengyelítő. Csak olyan rejtvényeket használhatunk, amelyeknek megfejtését is közölte velünk a beküldő. Őn ezt elefejtette. Küldje be a megfejtésekkel együtt még egyszer. — Cs. K., Patak. Jókívánságait köszönjük; hasonlóan viszonzunk. Valamelyik rejtvényre sor kerül. Tréfája nem vált be. — L. L., Ecséd. Olvassa el Iff. Sz. J., Lengyelítő-nak saját üzeneteinket. Őnre is illik. — H. L., Lengyelítő. Szerénytelenség saját nevünkől rejtvényt készíteni. Mast kerünk. — F. L., Kisszentgrót. Ha a szerkesztői üzenetekben nem szerepelt a neve, rejtvényi bizonyosan elkallódtak, vagy nem érkeztek hozzánk. Tessék újakat küldeni. — Vác város virágvasárnapl. Verséjrt stb. című rejtvények szerzője közölte velünk nevét. — S. J., Diény. Versé nem közölhető. Olvasson sok jó verset, akkor talán elerre a versére tiktak. — T. J., Somogyiárd. Képrejtvényét megajzoltatjuk és alkalomadtán közöljük. — E. A., Gyömrő. Közzélje velünk, hogy a verset Őn írta-e? — G. J., Felsőszeg. Több jó van köztük, válogatunk belőlük.

TRÉFÁK

A vén javíthatatlan.

Péter gazda szeretete az itókák és bizony sokszor éjjel után, hajnaltagban vetődött haza a korcsmából. Egy alkalommal a szokottnál jóval korábban jött meg. Örvendezve köszönti a felesége, mire Péter gazda dühösen rárvall:

— Hallgass! Neked az is öröm, amikor az embert így dobják ki a korcsmából?

Nines igazság a földön.

Nagyapapa unokájához: Miért bögsz Pistuka?
Pistuka: Tudod nagyapapa, tegnap a papa úgy elvert, hogy a nadrágom is elszakadt, ma meg a mama vert meg az elszakított nadrágért.

Igaza lehet.

Bekijált a kisfiú az anyjának:
— Édesanyám! Alighanem baja van a sárgának!
— Honnan tudod?
— Látom ám, hogy édesapám a vállán hozza a bőrét.

(Beküldte Gaál Imre Felsőöregről.)

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

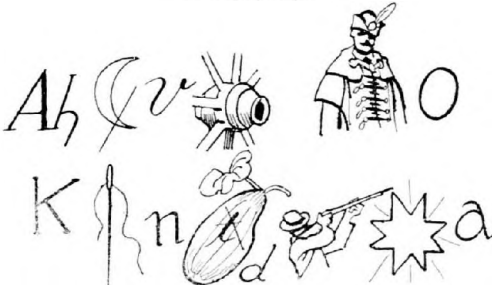
(Beküldte Borbély László Kápolnásnyékről.)

2. Képrejtvény.

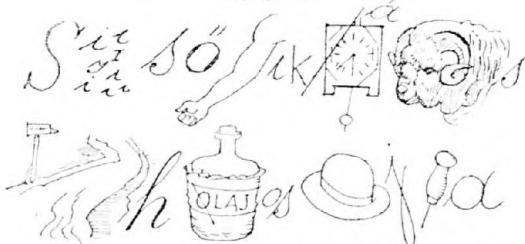
(Beküldte G. Kalmár Miklós Komádiból.)

3. Képrejtvény.

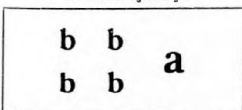
(Beküldte Fatér Gyula Cserszegtomajról.)

4. Képrejtvény.

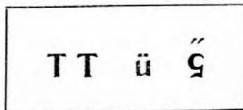
(Beküldte Korb Ferenc Kercseligetéről.)

5. Betűrejtvény.

(Beküldte Pátfi Mancika Nádastadányból.)

6. Betű- és szövejtvény.

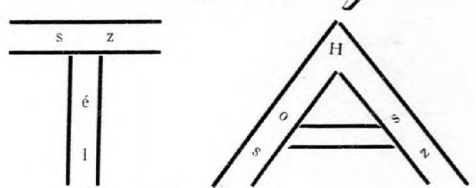
(Beküldte ifjú Balicz Kálmán Szabadhídvégről.)

7. Pótló-rejtvény.

—évs	—múl	—emmi	—ánat	—ord
—gy	—clv	—erv	—evékeny	—erge
—ár	—zért	—llen	—ralom	—lom
—kesség	—át	—evező	—él	—idék
—ebész	—aj	—alány	—rvos	—z
—arka	—st	—r	—ese	—amat
—tán	—ene	—élek	—bránd	—lek
—ül	—redmény	—eljes	—ugat	—örvény.
—lt	—an	—röm	—atároz	
—os	—gaz	—em	—olyan	

(Beküldte Szabados Miklós Viszlóról.)

8. Betűrejtvény.

(Beküldte Váci Béla Nyúlaluból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 45-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 39-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Minden községnek van határa.**
2. Képrejtvény: **Háztetőn, a kémény mellett, gólyamadár kelepelget.**
3. Képrejtvény: **Tolnavármegye.**
4. Betűrejtvény: **Tanulj tino, ökör lesz belőled.**
5. Betű- és szövejtvény: **Körmönfont.**
6. Betű- és szövejtvény: **Magyar szentkorona.**
7. Keresztrejtvény: **Vízszintes sorok:** 2. Kér, 3. farag, 6. bér, 8. már, 10. gát, 11. vak, 12. vad, 13. tar, 14. hún, 15. köd, 16. kút, 17. rőf, 19. rétes, 20. kút, 24. Pál. — **Függőleges sorok:** 1. tér, 2. kéz, 4. rab, 5. gém, 7. ragad, 9. rák, 11. vas, 12. vet, 14. Hadúr, 13. tők, 22. tőr, 21. tőm, 18. fők, 3. fúr, 23. zár.
8. Névrejtvény: **Petőfi Sándor.**

Megfejtették: Jäger Jánosné, ifj. Vörös Sámuel, Páti József, Sebasztján Irén, Tatai Lajos, Gáspár József, P. Szűcs Józsefné, Eperjesi Andras, Gyura Julianna, Mózs Lajos, Peti G. Kató, Könyvi Pál, Sáfányi Jolanka, Hajós István, ifj. Kiss István, Orosz Anna, ifj. Hronczey Ferenc, Nagy Zoltán, Kozma Margit, Mala János, Csik Anna, Csete Rózsa, Egyekéi Névleten, Breznay Pál, Malatinszky József, ifj. Hajdú József, Bereczky András, Horváth János, Szabó Mihály, Feceks Árpád, ifj. Szántó István, Pankovics Emília, Mosonyi László, Vermes Ágoston, Nagy Zsuzsanna, Vörös Franciska, Ellenberger Henrik, ifj. Helfner József, Nyeszt István, Tarr János, Peták Vilmos, Guttman Erzsike, Valkai Pál, Bagics István, Tóth B. Sándor, Orovecz János, Vass József, Amancsik Amália, Horváth László, Kemendi Sándor, Fehér Flóra, Borics László, Szégl Ed, özv. Finta Lajosné, Szalay Antalné, Karácsony Miklós, Skinta J. Ferenc, Túrta István, ifj. Sziaics István, Vajda József, Debreczeni László, Tóth Erzsike Erzsika, ifj. Delbó József, Kálmán Ferenc, Benedek József, Kucza János, Varga Béla, Takács Imre, Takács Jolán, Szalai Sándor, Hencz Mihály, ifj. Karácsony Lajosné, Onodi Lajos, Farkas Lajos, Németh Pál, Kovács Sárka, Krubócsák Andrásné, Sápó Mária, Verő Pál, ifj. Szentgróti János, Pör Vince, ifj. Cse. ki József, Negyesy Márton, Kovats Árpád, Rajmund Kálmán, Sivák Ferenc, L. Molnár Pál, Kristóf Vilmos, Feceks Mancika, Fehérvári Ferenc, Pető P. Lajosné, Rudas János, Dobos Lénárd, Kirschner Jolán, Karli János, Eitler Anna, ifj. Baticz Kálmán, Kardics Jenő, Kardics Ernő, Szabó Jana György, Molnár Zsuzsika, Illes János, Lapossy Béla, Angeli György, B. Kriszán József, László István, ifj. Perger Ádám, Esztergomi Névleten, Bálint Nagy Gyula, vitéz Hasás József, Pálfi N.-né, Szemes Andriáné, Szabó István, Boros Sámuel, Fischer Jakab, Szabó Antal, Dobos Teruska, Dobos Rózsi, Jánoszyk Mária, ifj. Hauser Antal, Szmodics István, Spisák Henrik, Mák Ilonka, ifj. Tamás Lajos, Farkas Bálint, Balogh Ferenc, Mothás Juci, Kovács Mihály, Stangl Irén, Farkas János, özv. Gáspár Pálné, Tóth Sándor, Molnár János, Lipták Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: **Orosz Anna (Edeletny), ifj. Csenki József (Szigetszentmiklós), Rudas János (Bácsbóhid), Fischer Jakab (Tát), Dobos Lénárd (Mélykút).**

A 40-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A JÓ ASSZONY

REGÉNY + IRTA: ELIZA ORZESZKO.

5. közlemény.

Három varrónő és Janowa, a kőművesné álltak mellette s kíváncsisággal és csodálkozással eltelve hol Helkát, hol pedig a nyugati kézművesség feltárló csodáit bámulták. Valamennyien megállapították, hogy a kisasszony megnőtt. Valóban, Helka már abban a korban volt, amelyben a lányok lábszára kezdi felvenni azt a nyurgaságot, amely annyira megrontja alakjuk harmóniáját. Ezek a magas kamásniba bujtattott hosszú, vékony lábszárak kissé esetlenné tették őt. Eddig szabályos kerek arca — talán a hosszú úttól is — megfogyott s elvesztette bájoságát, a mezítelen karok soványak és vörösek lettek. A szép gyermek esetlen kamaszlánnyá kezdett válni, akinek vonásai azonban előre elárulták leendő szépségét.

A kőművesné, akit az egyik szobaleány értesített az úrnő s a kisasszony hazaérkezéséről, nem győzött eléggé csodálkozni kis rokonkáján s azokon a holmikon, amiket Helka az ő két külön bőröndjéből kiszedett. Leült a padlóra Helka mellé, aki mindent megmutatott neki s mindenről tudott valamilyen magyarázatot.

— Egy másik kalap — kiáltotta — egy harmadik... negyedik... Szent Isten! Hány kalapod van, Helka?

— Annyi, nagynéne, ahány ruhám van — világosította fel Helka. — Minden ruhához van egy megfelelő kalap...

— És ez a doboz?

— Ez úti doboz.

— És ez mire való?

— Hogyan? Mire való? Nézze csak, nagynéne, itt különböző rezesek vannak s abba rakok mindent, amire szükség van a mosdásnál, fésülködésnél, öltözködésnél... Nézze csak: fésűk, szappan, kefécskék, különféle tük, illatszerek...

— Jézus Mária! És ez mind a tiéd?

— Igen, az enyém. Evelin asszonynak nagyobb bőröndje van, nekem kisebb.

E pillanatban Czernicka különböző nagyságú babákat és más, legkülönbözőbb játékszereket szedett elő a csomagból. Voltak közöttük szép madarak, melyek mintha elevenek lettek volna, különös állatok, ezüstözött és aranyozott füzőedények. Janowa kitátotta a száját, ám ugyanakkor szomorúság fátyolozta el a szemét:

— Istenem — mormolta vágyakozón — ha a gyermekeim legalább csak láthatnák mindezt...

Helka egy pillanatra ránczett, gondolkodott, aztán felugrott s a játékokhoz futva nagy buzgalommal kezdte ajándékozni őket Janovának.

— Fogja, nagynéne, a baglyot Marylkanak, ezt a halacska Kasiának... ez a harmadik legyen Wicéké... csak hozzá kell nyulni, máris gyönyörűen muzsikál... Vegye, nagynéne, vegye! Evelin asszony nem fog haragudni, ő oly jó és úgy szeret engem!... Itt van, ezt a piroskendőt is Marylkanak adom, Kasiának ezt a kéket... Nekem sok ilyen kendőm van... nagyon sok...

A könnyes szemű Janowa izmos karjaiba akarta szorítani a gyermekeket, de attól tartva, hogy összegyüri drága ruháscskáját, csak hűs kezével simogatta Helka bársonyos arcát. Aztán erélyesen visszautasítva az ajándékokat, felállt s így szólt:

— Jó szíved van, Helka! Ha nagyrúrónek nősz is fel, ne jégöld szegény rokonaidat, akik egykor oltalmat adtak neked...

Amikor Janowa ezt mondta, Czernicka, aki mindeddig a láda fölé görnyedt, felegyenesedett és hadarva mormolta:

— Eh, az én úrnóm, Janowa! Ki tudja, mi lesz Helkával?

Janowa nem válaszolt. Könnyes mosolygással nézte Helkát, aki kacagva és vidám cica módjára szökdelve forgódott körülötte és cukorkákkal töltötte meg zsebeit.

— Ez Marylkanak, — kiáltotta — ez Kasiának... és ez, nagynéne, a nagybácsinak...

Aztán hirtelen meghorzongott és egyszerre elszomorodott. — Olyan hideg van itt! — mondta durcásan — Olaszországban sokkal szebb és kellemesebb... ott mindig süt a nap... szép az idő... olyan gyönyörűek a narancsfák... Nem lehet itt sokáig maradni... azt hiszem, ismét visszautazunk oda, ahol olyan meleg van...

Czernicka pehelylágú kendőt akart vállára borítani, de Helka kiszakította magát a kezéből.

— Ah! — kiáltotta — milyen régen nem láttam már Evelin asszonyt! Megyek hozzá. Isten vele, nagynéne...

És újjával csókot hintve Janovának, ugrándozva és énekelve elszaladt.

— Megyek az én kedves... az én aranyos... az én legjobban szeretett Evelin asszonyomhoz...

— Mily nagyon szereti a jöttevőjét! — mondta Janowa Czernickának.

Ez este Evelin asszony fehér pongyolájába burkolódzva, szomorúan ábrándozva ült öltözőasztalkája előtt. Helka, elmerülve a puha párnák közre, már mélyen aludt ágyában. A magas tartókban égő két gyertya világította meg a szobát. Czernicka Evelin asszony karosszéke mögött állott s úrnőjének holléfelete, hosszú haját bontotta szét s fésülte át az éji nyugalmora. Rövid hallgatás után Evelin asszony a komornához fordult:

— Tudja-e, Czernickám, úgy csalódtam?

— Miért? Kiben? — kérdezte szolgálatkészen a komorna.

Evelin asszony pillanatig habozott, aztán halkán felelt:

— Helkában!

Utána sokáig hallgattak. Czernicka vigyázva, gyöngéden vezette a fésűt a fekete, selymes fűrtökön. A kis asztal tükreben visszatükröződő arca gondolatoktól volt fátyolos. Aztán így szólt:

— A kisasszony... növekedik...

— Növekedik, Czernickám, és már gondoskodni kellene a neveléséről. En nem akarok nevelőnővé válni, házhöz, mert nem szeretek idegeneket a házamban... Igazán nem tudom, mit tegyek?...

Czernicka pillanatig hallgatott, aztán sóhajtván mondta:

— Milyen kár, hogy a kisasszony már nem olyan kis gyerek, mint mikor hozzánk került!

Evelin asszony is felsóhajtott:

— Ez igaz, Czernickám, igazában csak az olyan kis gyermekek szeretetreméltók és szereznek tiszta gyönyörűséget... Helka elhagyta már legbájosabb gyermekkorát... Taníttatni, iskoláztatni kellene...

— Igen, asszonyom, észrevettem, hogy egy idő óta elég gyakran kényszerült leckéztetni a kisasszonyt...

— Igen. Nagyon megváltozott a természet. Makrancos lett, semmisségek miatt durcáskodik velem...

— Mert hozzászoktatta a kisasszonyt az ön rendkívüli jószágához.

— Ez igaz. Túlásagon elkényeztettem őt. De egy ilyen nagy leányt lehetetlen továbbra is úgy kényeztetni, ahogy én kényeztettem őt, amikor még kicsiny, bájos és szeretetreméltó volt...

(Folytatjuk.)

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbálmjai, Trombitái, továbbá az összes **Hangszerek** itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmonikumok részlete is. — Romlott hangszereket művészetien javít.

Legjobb híruk. Árjegyzékét ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyári Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 17-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Kistelekek, Kunhegyes (sertészárlat!) Újpest.

Október 18-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Büdöszentmihály, Egyek, Jászfényszaru, Kapuvár, Kiskőrös, Kiskörös, Kőszeg, Mándok, Miskolc, Mórág, Nagybaracska, Ócsa, Pécsvárad, Ricsé, Sajtórt, Szalkszentmárton, Szenna, Szentgotthárd, Szob, Szőlősgyőrök, Szulok, Tarján, Tolnanémedi. — **Állatvásár:** Salgótarján, Vél. — **Kirakodóvásár:** Ózd, Tatahánya (csak megyebeliek árusíthatnak). — **Juh-, sertés- és kirakodóvásár:** Rajka.

Október 19-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Becsehely, Nagyborzsony, Tállya. — **Kirakodóvásár:** Salgótarján, Vél. — **Juh-, sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádásd.

Október 20-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Egyed, Hedrehely, Mucsi, Németboly, Ráckozár, Siófok, Szentkereszt, Szentpéterúr.

Október 21-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Baranyajenő, Gindlicsölád, Tornaszentandrás, Lánka. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy.

Október 22-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Komádi. — **Kirakodóvásár:** Mikosszéplak.

Október 23-án, szombaton.

Állatvásár: Battonya, Mindszent.

VASÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 11-én.)

Gabonavásár. Határidőpiac 1926 október hó 11-én: A határidőpiaci árfolyamát: Októberi búza 358, árjárt 358—40, novemberi 365—48, árjárt 367—68, márciusi 394—97,5, árjárt 397—97,5, májusi 299,5—403, árjárt 402—3, októberi rozs 266, árjárt 265—66, márciusi 294—98, árjárt 297—97,5 K. — **Készárúpiac:** Tiszavideki búza 352—367,5, felőtöltszal 347—365, más 347—362,5, pestvidéki rozs 200—262,5, árpa, elsőrendű 215—230, közepes 210—220, felvidéki sórapa 290—310, más 280—300, kóles 185—195, zab, elsőrendű 205—221,5, közepes 195—205, tengeri 252—255, repce 550—580, korna 155—157,5 K.

Liszt- és orientumpiac. Budapesti 0-eg 6580, 0-g 6580, 1-es 6330, 2-es 6180, 3-as 6080, 4-es 5780, 5-os 5280, 6-os 4330, 7-es 2850, 8-as 1850; budapesti rozsliszt: 0-as 6520, 1-es 3820; vidéki 0-ás 4600—4700, 1-es 2900—3000 K kilogrammonként.

Takarmányvásár. Rétság, elsőrendű 6 110.000—110.000, másodrendű 9 90.000—105.000, harmadrendű csomagolásra 60.000—80.000, sarjászna 80.000—95.000, mulhászna 100.000—130.000, lucernászna 130.000—140.000, zabosbükökésznya 100.000, tengeri csöves 100.000—110.000, balticin 125.000—140.000, zab nem 220.000, alomszalma 60.000—80.000, zsupszalma 100.000 K métermásánként, zsupszalma 1 kéve 5000—6000 K.

Vetőmagvásár. Bab, fehér 210—230, bab, tarka 160—180, balticin, prima minőség 750—800, bíborhé 850—1000, borsó, Viktoria 400—460, búkköny, tavaszi 260—280, csillagfűrt 200—220, kendermag 320—340, lenmag 520—550, löheremag, arankattartalom és minőség szerint 2400—3000, lucernamag, arankattartalom és minőség szerint 3000—3600, mák 14.750—15.560, mustár 750—850, napraforgó 330—350 ezer K.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 12,5—15,5, közép 9—12, gyengébb 6—8. Bika, jobb 10—13,5, közép és gyenge 7—9,5. Tehen jobb 11—14,5, közép és gyenge 6—10,5. Kicsintozni való marha 3—5,5, növendékmarha 4—12 ezer K kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könyvi sertés 15,5—16, közepes 15,5—16, nehéz 16,6—16,8 ezer K kilogrammonként elősúlyban.

Szarómarhavásár. Elő borjúk: Belföldi szópós: Elsőrendű 19.000—20.000, kivételesen 21.000, másodrendű 18.000—18.500 K kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Hízalt ürj 7000 K kilogrammonként elősúlyban. **Tenyészállatok és jarmósok.** Elsőrendű belföldi jarmósok, fehér 11.500—13.000, elsőrendű belföldi jarmósok, tarka 11.500—13.000, frissfejtésben 12.000—15.500, 1½ éves újszók 11.000—13.000, 1½ éves ténk 11.500—12.500 K kilogrammonként elősúlyban.

A gyapjúpiac nagyon szilárd. Az árak nálunk minőség szerint uradalmi tételnek 32—34.000 K, szedett gyapjúnál 30.000 K körül mozognak kilogrammonként szennyes állapotban.

Nyersbőr. A nyersbőrciapon marhabőr 17—20.000, borjúbőr 25—26.000, juhbőr 11—14.000 K kilogrammonként a budapesti vágóhídon átvéve.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje október 5-én 4000—5000, tejszínhab literje 40.000—50.000, tejföl literje 20.000—26.000, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 60.000—70.000, nagyban 42.000—46.000, szedett vaj kg-ja kicsinyben 50.000—70.000, nagyban 42.000—46.000, tehentúró kg-ja 12.000—16.000, juhtúró kg-ja 30.000—45.000, grói sajt kg-ja kicsinyben 60.000—70.000, trapista sajt kg-ja kicsinyben 35.000—50.000, nagyban 22.000—28.000, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 60.000—80.000, nagyban 50.000—55.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke drb-ja 15.000—45.000, tyúk drb-ja 35.000—65.000, hízott rucá kg-ja 20.000—28.000, hízott lúd kg-ja 22.000—28.000, sovány pulyka darabja 60.000—85.000, libamáj kg-ja 35.000—100.000, lúdszír kg-ja 35.000—40.000, tojás drb-ja 1300—1900 K.

Halpiac. Árak kilogrammonként: Ponty kicsinyben, elsőrendű 35.000—40.000, nagyban 32.000—40.000, ponty másodrendű kicsinyben 25.000—35.000, nagyban 28.000—34.000 K.

Vadpiac. Nyúl, bőrben drb-ja 30.000—75.000, nagyban 30.000—60.000, facán drb-ja 60.000—80.000, fogoly drb-ja 12.000 K.

Zölés és gyümölcs. Sárgarépa 1000—4000, petrezselyem 1000—4000, zeller drb-ja 500—3000, karaléba 1000—4000, póréshagyma 1200—2000, fokhagyma 8000—16.000, ekeka 2000—5000, fejeskáposzta 800—2500, kelkáposzta 1500—4000, vöröskáposzta 1800—4000, fejessaláta 1000—2500, rózsburgonya kicsinyben 1200—1800, nagyban 90.000—110.000, fehérburgonya kicsinyben 800—1500, nagyban 70.000—85.000, retek 1000—4000, paradicsom 2500—4500, zöldpaprika 300—1600, tök 1500—3000, karfiol 3000—10.000, torma 8.000—25.000, ugorka 3000—12.000, zöldbab 5000—8000, sóska 2000—8000, zöldborsó 8000—18.000, spenót 3000—8000, 1 cső tengeri 300—1000, champignonsa 60.000—100.000, alma 3000—22.000, birsalma 3000—12.000, körte 4000—25.000, szilva 4000—20.000, szőlő 6000—24.000, dió 12.000—35.000, őszibarack 6000—32.000, görögdiñnye 1000—3000, áfonya 24.000—28.000, som 4000—5000 K.

Paprikapiac. Szegeden: Hüvelyes paprika füzereként 55.000—75.000, édesnemes paprika kilogrammonként 49.000—55.000, félédes paprika kilogrammonként 40.000—43.000, rózspaprika kilogrammonként 14.000—18.000, másodrendű paprika kilogrammonként 8000—12.000, harmadrendű paprika kilogrammonként 5000—5000 K. **Kalocsán:** Új csövespaprika kilogrammonként 2500—3000, édesnemes paprika kilogrammonként 38.000—52.000, rózspaprika kilogrammonként 26.000—30.000, másodrendű paprika kilogrammonként 14.000—18.000, harmadrendű paprika kilogrammonként 8000—12.000 K.

Bor. Egyszerre főleg mustvetések eszközöltettek. Az árak líterenként 6000—8000 korona között mozognak. A minőség, illetve cukortartalom mindenütt igen jó. A mennyiség ellenben majdnem mindenütt csökadást okoz, mert nemcsak hogy sok helyen kevesebb a szőlő, mint amennyit vártak, hanem a szőlő maga is nem elég kiadós, úgyhogy sok helyen 150—160 kg szőlő kell egyhektoliter musthoz.

Főzserkesztő: Meskó Pál. **Felélő szerkesztő:** Perliaky György.
Főmunkatárs: Meskó Zoltán. **Társzerkesztő:** Vasadi Balogh György.
Felélő kiadó: Bak Imre.

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZÉS

Képviselést minden városban és községben.

Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

Baromfitömő készülék. 1-2 perc alatt tömbe mindenféle tengerivel és a fulladás kiván zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés! Nincs fűtés, áramtöltés és kézi-vezetés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérül. Kérem árjegyzéket.

Cím: **Kugler Sándor, Mako.**

Szakorvos!

rendelő vér- és nemibetegék részére. E z ú t s alvassan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

MAGÁNTANFOLYAM,

RÁKÓCZI-ÚT 54. SZ.

Előkészít középszkolai összevont magánvizsgákra, érettségire. Tiszviselőknak kedvezmény.

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat melyen leszállítva havi 300.000 kor. részletre, kerékpáralkatrészeket, lánc, lámpa, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. Külső gumi 98 ezer, belső gumi 30 ezer K-től. **Láng Jakab és Fia** kerékpárnyereskedők, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Máthé András
vörösréz-árugyár
Újpest, Károly-u.

II. sz. Telf.: Újpest 28. — Pálfiakfőző üzemét, finomító készüléket és vörösréz mosógépeket a legprímabb kivitelben állandóan raktáron tartok.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földhírtokrendező Bizottság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákosszalca 11., földszinti I. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

ZSUFFA ISTVÁN ÉS TÁRSAI

Angol gyapjuszövetek és selymek áruháza

Telefon: 14-73. Budapest, IV., Váci-utca 25. sz. Telefon: 14-73.

Közismert tény, hogy cégünk szövetei a legjobbak, legszebbek és legolcsóbbak, tekintse meg mindenki az ősi, téli idény férfi- és nőiszövet különleges újdonságait.

Mintákat készséggel küldünk. Különleges autó- és utitakarók állandó nagy választékban.

Legeredményesebb

a hirdetés a **VASÁRNAP** képes hetilapban.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőröből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„**HANGYA**“ ruházati és díszműáruosztályánál.

MEGBIZHATÓ

jöminőségű árut a legelőnyösebb árban a

«**HANGYA**»

vidéki szövetkezeteiben lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zellir, szövet, kész férfi és nő ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabóelőkész, valamint mindenféle rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmű-áruk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

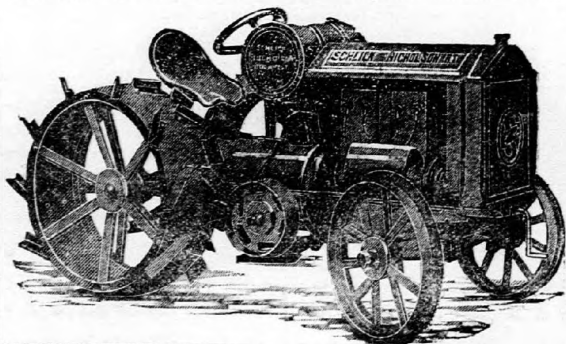
SCHLICK-NICHOLSON

Levélcím: Budapest 56.

GÉP-, WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR R. T.

Levélcím: Budapest 56.

Budapest, VI., Váci-út 45—47. sz. Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63. sz.

Fiókok: Szombathely (volt Magyar Motor és Gépgyár), Eger, Káptalan-utca 8, Szeged, Kölcsey-utca 11.

Raktárak: Győr, Veszprém, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR!

TARTÓS, mert KÖNNYŰ, mert elsőrendű anyag. 1500 kg.

OLCSÓ, mert ERŐS, mert 105,000.000 kor. 30 HP.

Szánt naponta 10 holdat, hajt, vontat. Acélkeretes, golyóscsapágyas cséplőgépek. — «Ásványi» szab. tengeriszártepő. — Vetőgépek.